recentiori ita: fidelitates & homagia ſuſceperunt, &c. *Dictio*, benignè, *deeſt in omnibus*, & *quid ſit Hominia*, *explicat Hoſtienſis.*
[o] recepit.

enim relictis originalibus Ordinis inſtitutis, ad communia volueritis aliorum Monaſteriorum jura divertere, oportebit vos communi jure cenſeri; quia dignum eſt, ut qui ſimilem cum aliis vitam ſuſcipiunt, ſimilem ſentiant in legibus diſciplinam. Ceterùm domus illæ, quæ de aliis inſtitutionibus ad veſtrum Ordinem ſe tranſtulerint, veſtris omnino ſe ſatagant uſibus conformare, & relictis poſſeſſionibus, vel etiam commutatis, quas inſtitutio veſtra non recipit [o], ſic ſe in omnibus Religioni veſtræ coaptent; ut quemadmodum gaudent ſe in ſocietatem Ordinis, & habitûs identitatem aſſumptas, ſic etiam in paupertate [7] ſecularium rerum ſe lætentur veſtris inſtitutionibus conformatas.

[α *Facta* [8], *hæc vitis fructifera*, *hæc denique vinea Domini Sabaoth ſub primis Ordinis veſtri Prioribus* [9] *pullulavit*, *& palmites longè latéque producens ad mortifera pellenda circumquaque venena flores protulit*, *& odores*, *pro vigili cuſtodia cuſtodiatis*, *eorum in omnibus adhærere veſtigiis per quos cooperante Domino in deſerto mundi hujus flos hujuſmodi plantatus eſt honeſtatis: his enim paupertatis contenti numeris*, *optimum ponentes in paupertate principium*, *totius ſufficientiæ aſſecuti ſunt complementum creare Eccleſiæ Clarevallenſ. Epiſcopis & Prælatis acceptis* [10], *ac in conſpectu Regum & Principum famâ & merito glorioſi. Nunc autem quod*]

[β *Et omne ſtudium adhibent*, *ut termini eorum dilatentur* [11] *à terris*, *quorum converſatio in cælis debet eſſe. Læditur hinc Ordo penitùs & vitiatur*, *nec eſt hæc mutatio dexteræ Excelſi*, *ſed potiùs de dextera* [12] *in ſiniſtram*, *qui* [13] *relicto ſeculo*, *ſub paupertatis habitu Deo militare decreverunt*, *negotiis denuò ſecularibus implicentur. Inde eſt quòd & vobis ab aliis qui foris ſunt*, *contentiones & litigia ſuſcitentur*, *& Abbatibus in cauſis forenſibus occupatis*, *& plurimùm in commiſſis domibus & tepor Ordinis & diſſolutio naſcitur charitatis*, *maximè* [14] *paupertate charitas plùs proficit*, *& cupiditatis* [15] *conſortium niſi illa reſtringatur*, *hæc tepeſcat* [16].]

[γ *Nec velint inordinatè ad ea manus extendere*, *quæ ſine laboribus & periculis multis*, *& deinde ſine criminibus*, *& magna confuſione non poterunt retinere.*]

¶ PITH. [3] *Conventibus.*] *converſis.* Vide Sareberienſ. 266. Sigebert. *ann.* 1177. & 1180. Vigner. *tom.* 3. 132.

[4] *Patriæ.*] *primæ.*

[5] *Villas.*] V. C. addit, molendina.

[6] *Juſtitiarias & tributarias.*] *Juſtitiarios & tributarios.*

[7] *Paupertate.*] *paucitate.*

[8] *Facta.*] *ſancta.*

[9] *Prioribus.*] *Patribus.*

[10] *Creare Eccleſiæ Clarevallenſis Epiſcopis & Prælatis acceptis.*] *Eccleſiæ Cari*, *Epiſcopis & Prælatis accepti.*

[11] *Dilatentur à terris.*] *dilatentur in terris.*

[12] *De dextera in ſiniſtram.*] *de dextra tranſeunt in ſiniſtram.*

[13] *Qui.*] *Cum.*

[14] *Maximè.*] V. C. addit, quia.

[15] *Et cupiditatis conſortium.*] V. C. *& cupiditatis dedignata conſortium.*

[16] *Tepeſcat.*] *tepeſcit.*]

IV. CLEMENS III. [c. an. 1190. *Romæ.*]

Regularis Canonicus, *qui non reſignavit proprium in morte*, *non debet in Cæmeterio ſepeliri: & ſi de facto ſepultus fuit*, *inde debet exhumari*, *ſi ſine ſcandalo fieri poteſt.*

[p] *Cap. 6. eod. tit. in* II. *Compil.*

SUper quodam Canonico Regulari [p], qui in articulo mortis agens, licèt à Priore ſuo commonitus, proprium quod contra Regulam habuerat, noluerit reſignare, & ſic diem clauſit extremum, & fuit inter aiios Fratres traditus ſepulturæ: [*Et infrà* α.] Inquiſitioni tuæ taliter reſpondemus, quòd ille Canonicus non tantùm fuit Chriſtianâ ſepulturâ [q] privandus, verùm etiam, ſi ſine maximo ſcandalo potuit fieri de ipſa projici dignus eſt Eccleſia. Hoc autem cùm fortè contigerit, in ſimilibus eſt agendum.

[q] potuerit *habent vetuſtiores*, *quod & ſeries poſtulat.*

[α *Nos duxiſti neceſſariè requirendos. Quia verò te ignorare non credimus*, *quid de talib. in in Regula beati Auguſtini habeatur ſtatutum*, *& quòd idipſum in Lateranenſi Synodo conſtet inhibitum manifeſtè.*]

V. INNOCENTIUS III. V. Plebano ſancti Gavinii [r] [17]. [c. an. 1213. *Româ in Flaminiam.*]

[r] Gavini. *al.* Gravini.

Canonicus Regularis poteſt præfici Eccleſiæ Parœciali etiam ſeculari, *ſed debet habere ſocium ſui Ordinis*, *ſi commodè fieri poteſt.*

[ſ] *Cap.* I. *eod. tit. in* III. *Compil.*

QUòd [ſ] Dei timorem præ oculis habeas, ex fructibus tuis colligitur evidenter, cùm opera, quæ facis teſtimonium perhibeant veritati. Sanè quondam deſiderans ad frugem melioris vitæ tranſire, officium Plebani reſignans coram Fratribus ſancti Victoris Bononien. promiſſionem de tua converſione feciſti, neque profeſſionem ſolemnem emittens, neque habitum Religionis aſſumens, ſed Parœciani plebis ejuſdem attendentes te laudabiliter præfuiſſe, à Florentino Epiſcopo impetraverunt, ut miniſtrares ibidem. hoc etiam P. Presbyter Cardinalis, tunc Apoſt. Sed. Lega. proponitur adnuiſſe, quod jam dicti Parœciani à nobis ratum haberi ſuppliciter [t] poſtularunt, præſertim cùm de licentia Prioris ſancti Victoris noſcaris hactenus id feciſſe. Licèt autem in Lateranenſi Concilio [u] de Monachis caveatur, ne ſinguli per villas & oppida per quaſcumque Parœciales ponantur Eccleſias, &c. quia tamen iſtud de Canonicis Regularibus ſpecialiter non cavetur, quia etſi à ſanctorum Monachorum conſortio non putentur ſejuncti, Regulæ tamen inſerviunt laxiori, & per antiquos Canones, etiam Monachi poſſunt ad Eccleſiarum Parœcialium regimen [18] in Presbyteros ordinari, ex quo debent prædicationis officium [x] (quod privilegiatum eſt) exercere: ſic annuendum duximus poſtulatis, ut exercens Plebani officium, ſi commodè fieri poterit, unum Canonicum Regularem tecum habeas ad cautelam; cujus in his quæ Dei ſunt & Regularis obſervantiæ, tam conſortio, quàm ſolatio perfruaris.

[t] ſimpliciter.

[u] Conc. Lat. ſub Alex. III. *cap.* 10.

[x] Conc. Trid. *ſeſſ.* 5. *de reform. c.* 2. & *ſeſſ.* 24. *de reform. c.* 4. ubi multa valdè utilia de prædicationis officio.

¶ PITH. [17] *Sancti Gavinii.*] *Sancti Germani.*

[18] *Monachi poſſunt ad Eccleſiarum Parœcialium regimen.*] Vide Ivonem Carnotenſem *in Epiſt.*

VI. IDEM Abbati & Conventui Sublacen. [y] [19] [c. an. 1213. *Romæ.*]

[y] *al.* Abbati Lublacen.

Primò tractat de veſtibus Monachorum. Secundò de abdicatione proprietatis. Tertiò de ſilentio. Quartò de cibis. Quintò de officiis in genere & in ſpecie.

[z] *Cap.* 2. *eod. tit. in* III. *Compil.* Concil. Trid. *ſeſſ.* 25. *tit. de reg. c.* 1. & 2.

CUm ad Monaſterium Sublacen. [z] *Et infrà.* Firmiter inhibuimus, ne quis de cetero Monachorum camiſiis uteretur: [*Et infrà* α.] Prohibemus quoque diſtrictè in virtute obedientiæ ſub obteſtatione Divini judicii, ne quis Monachorum proprium aliquo modo poſſideat; ſed ſi quis aliquid habeat proprii, totum incontinenti reſignet. Si verò poſt hoc proprietatem aliquam fuerit deprehenſus habere, regulari moni. prævia de Monaſterio expellatur, nec recipiatur ulteriùs, niſi pœniteat ſecundùm Monaſticam diſciplinam. Quòd ſi proprietas apud quenquam inventa fuerit in morte, ipſa cum eo in ſignum perditionis extra Monaſterium in ſterquilinio ſubterretur, ſecundùm quod beatus Gregorius narrat in dialogo ſe feciſſe. Unde ſi quicquam alicui fuerit ſpecialiter deſtinatum, non præſumat illud accipere, ſed Abbati vel Priori, vel Cellario aſſignetur. In oratorio [a] verò, refectorio & dormitorio continuum ſemper ſilentium obſervetur. In clauſtro quoque certis horis & locis, ſecundùm antiquam conſuetudinem Monaſterii laudabiliter obſervatam. In refectorio [b] verò nullus omnino carne veſcatur: nec in quibuſdam ſolennitatibus (ſicut aliquando fieri conſuevit) Conventus exeat cum Abbate, paucis ibi relictis, ut extra refectorium edant carnes: cùm illis diebus præcipuè regularis diſciplina ſit ſtudioſiùs obſervanda. Sed nec extra refectorium, niſi in infirmitorio, eſum carnium credant ſibi licere; quanquam ex indulgentia poſſit Abbas interdum aliquos Fratrum, nunc hos, nunc illos, prout neceſſitas poſtulaverit, advocare, ipſóſque ſecum in camera ſua meliùs & pleniùs exhibere. Porrò debiles & infirmi, qui minutione indigent, vel aliquâ medicinâ, non ſeorſum in cameris, ſed omnes in infirmitorio, quæ neceſſaria fuerint, ſibi tam in carnibus, quàm in aliis recipiant competenter. Quòd ſi quis eorum debilis fuerit, aut etiam delicatus, ut non poſſit communibus cibis eſſe contentus; ſic ei provideatur ſine ſcandalo aliorum, ut ſi Abbas vel Prior voluerit in refectorio miſericordiam facere ſpecialem, cibum aliquem competentem non ante illum, ſed ante ſe faciat apportari, de quo ipſe illi faciat pitantiam pro ſuſtentatione naturæ. Tales autem ad agenda officia Monaſterii deputentur, qui fideles fuerint [c] & diſcreti. Nec alicui committatur aliqua obedientia perpetuò poſſidenda tanquam in ſua ſibi vita locetur; ſed cùm oportuerit amoveri ſine contradictione qualibet revocetur. Prior autem præ ceteris poſt Abbatem potens ſit in opere & ſermone, ut exemplo vitæ [d], verbóque doctrinæ Fratres ſuos & inſtruere poſſit in bono, & à malo etiam revocare, zelum religionis habens ſecundùm conſcientiam, ut delinquentes corripiat & caſtiget, obedientes foveat & confortet. Abbas verò (cui omnes in omnibus reverenter obediant) quantò frequentiùs poterit, ſit cum Fratribus in Conventu; vigilem curam & diligentem ſolicitudinem gerens de omnibus, ut de officio ſibi commiſſo dignam Deo poſſit reddere rationem. Quòd ſi prævaricator Ordinis fuerit, aut contemptor, ſeu negligens aut remiſſus, pro certo ſe noverit non ſolùm ab officio deponendum [e], ſed & alio modo ſecundùm Regulam caſtigandum; cùm offenſa non ſolùm propria, verùm etiam aliena de ſuis manibus requiratur. Nec æſtimet [f] Abbas, quòd ſuper habenda proprietate poſſit cum aliquo Monacho diſpenſare; quia abdicatio [g] proprietatis, ſicut & cuſtodia caſtitatis, adeò eſt annexa Regulæ Monachali, ut contra eam nec ſummus Pontifex poſſit licentiam indulgere.

[a] *In Codice Barb.* in oratorio, necnon refectorio, &c.

[b] *Dictio*, verò, *deeſt in antiquis.*

[c] ſint.

[d] *al.* verbis doctrinæ fratres, &c.

[e] Vide *l. carceri.* & *l. milites. ff. de cuſt. reo.*

[f] extimet.

[g] De hoc articulo vide B. Tho. 2. 2. *q.* 88. *art.* 11. & Turrecrema. *in C. de illo Clerico* 32. *diſt.* & Ferdinan. Vaſq. *lib.* 1. *contr. illuſtrium c.* 25.

[α *Ad defectum autem hoſpitalitatis ſupplendum*, *mixturam unius molendini conceſſimus*, *ampliora pro tempore conceſſuri*, *ita tamen quòd ad neceſſitatem pauperum ſublevandam*, *eleëmoſyna de cellario conferatur. Nos autem præfatas Eccleſias quæ Clericis ſecularibus fuerant in beneficium aſſignatæ*, *ad uſum revocavimus infirmorum*, *conceſſionem Hoſpitalis quæ facta fuerat Epiſcopo Anagnino irritam decernentes*, *& ſtatuentes ne cuiquam ulterius in beneficium concedantur; ſed Infirmarius diſponat de illis Eccleſiis*, *prout ad neceſſitates Infirmarii magis noverit expedire.*]

¶ PITH. [19] *Sublacen.*] Ordinis S. Benedicti, Tributin. diœceſ. Taxa vetus Beneficiorum Matth. Pariſ. 638.

VII. IDEM in Concilio generali. [an. 1216.]

Primò *ſtatuit de Conciliis Regularium Provincialibus celebrandis ſingulis trienniis.* Secundò *moderatur numerum evectionum & perſonarum venientium.* Tertiò *diſponit de Inſtructoribus & Præſidentibus Capitulo.* Quartò *de tempore quo duret Capitulum*, *& quid ibi fiet.* Quintò, *quòd obſervetur quid ibi fiet.* Sextò, *de Capitulo ſequenti.* Septimò *de communi vita ducenda.* Octavò, *de Viſitatoribus eligendis*, *& ipſorum officio.* Nonò *extendit ad Canonicos Regulares.* Decimò *providet ſuper diſcordia Viſitatorum.* Undecimò *hortatur Diœceſanos ad Monaſteriorum reformationem.* Duodecimò *præcipit protervos & ſimiles compeſci ab offenſis Monaſteriorum.* Et hæc diviſio ſufficit pro ſummario.

IN ſingulis Regnis [20] ſive Provinciis fiat de triennio in triennium (ſalvo jure Diœceſanorum Pontificum) commune Capitulum Abbatum atque Priorum, Abbates proprios non habentium, qui non conſueverunt tale Capitulum celebrare: ad quod univerſi conveniant præpeditionem Canonicam non habentes, apud unum de Monaſteriis ad hoc aptum. Hoc adhibito moderamine, ut nullus eorum plus quàm ſex evictiones & octo [h] perſonas adducat *. Advocent autem in hujuſmodi novitatis primordiis duos Ciſter. Ordi. vicinos Abbates [21] ad prædicandum ſibi conſilium & auxilium opportunum, cùm ſint in hujuſmodi Capitulis celebrandis ex longa conſuetudine pleniùs informati, qui abſque contradictione duos ſibi de ipſis aſſocient, quos viderint expedire; ac ipſi quatuor præſint Capitulo univerſo, ita quòd ex hoc nullus eorum ſibi auctoritatem prælationis aſſumat, unde cùm expedierit, provida poſſit deliberatione mutari. Hujuſmodi verò Capitulum aliquot certis diebus continuè juxta morem Ciſter. Ordi. celebretur; in quo diligens habeatur tractatus de reformatione Ordinis, & obſervantia regulari. Et quod ſtatutum fuerit illis quatuor approbantibus, inviolabiliter obſervetur, omni excuſatione & contradictione & appellatione remotis: proviſo nihilominus ubi ſequenti termino debeat Capitulum celebrari. Et qui convenerint, vitam ducant communem, & faciant proportionabiliter ſimul omnes communes expenſas, ita quòd ſi non omnes poterunt in eiſdem, ſaltem plures ſimul in diverſis domibus commorentur. Ordinentur etiam in eodem Capitulo religioſæ ac circumſpectæ perſonæ, quæ ſingulas Abbatias ejuſdem Regni ſeu Provinciæ non ſolùm Monachorum, ſed etiam Monialium, ſecundùm formam ſibi præfixam vice noſtra ſtudeant viſitare, corrigentes & reformantes, quæ correctionis & reformationis officio viderint indigere, ita quòd ſi Rectorem loci cognoverint ab adminiſtratione penitùs amovendum, denuncient Epiſcopo proprio, ut illum amovere procuret. Quod ſi non fecerit, Viſitatores hoc referant ad Apoſtolicæ Sedis examen. Hoc ipſum [i] Regulares Canonicos ſecundùm ordinem ſuum volumus & præcipimus obſervare. Si verò in hac novitate quicquam difficultatis emerſerit, quod per prædictas perſonas nequeat expediri, ad Apoſtolicæ Sedis judicium abſque ſcandalo referatur, ceteris irrefragabiliter obſervatis, quæ concordi fuerint deliberatione proviſa. Porrò diœceſani Epiſcopi Monaſteria ſibi ſubjecta ita ſtudeant reformare, ut cùm ad ea prædicti Viſitatores acceſſerint, plus in illis inveniant quod commendatione, quàm quod correctione ſit dignum, attentiſſimè præcaventes ne per eos dicta Monaſteria indebitis oneribus aggraventur; quia ſicut volumus [k] Superiorum jura obſervari, ita inferiores nolumus injurias ſuſtinere. Ad hoc diſtrictè præcipimus tam diœceſanis Epiſcopis, quàm perſonis, quæ præerunt Capitulis celebrandis, ut per cen. Eccle. appellat. remota compeſcant Advocatos, Patronos, Vicedominos, Rectores & Conſules, Magnates & Milites, ſeu quoslibet alios, ne Monaſteria præſumant offendere in perſonis aut rebus: & ſi forſitan offenderint, eos ad ſatisfactionem [l] compellere non omittant, ut liberiùs & quietiùs Deo valeant famulari.

[h] novem, *ſed in Conciliis*, octo *legitur.*
* De hoc articulo vide quos citavi *in c. cùm ex officii*, *ſup. de præſcr.*

[i] *In Codice Barbat.* Hoc ipſum circa Regulares, &c.

[k] *In Codice Barbat. ita:* quia ſic volumus ſuper. jura ſervari, ut inferiores nolumus injurias ſuſtinere. *In aliis ſic:* quia ſic volumus ſuperiorum jura obſervari, ut inferiorum nolumus injurias ſuſtinere.
[l] ſatisfaciendum.

¶ PITH. [20] *In ſingulis Regnis.*] Matth. Pariſ. 639.

[21] *Duos Ciſterc. Ordin. vicinos Abbates.*] Vide *cap.* 52. *de teſtibus.*

VIII. HONORIUS III. Abbatibus & Monachis in Lombardia & Marchia Terviſiana [22] conſtitutis. [c. an. 1225. *Româ in Lombardiam.*]

Primò *tractat de correctione Monachorum.* Secundò *de correctione Abbatum.* Tertiò *Viſitatorum.* Quartò, *de Secularibus in Monaſteriis beneficiatis.* Quintò *conſtitutionem extendit ad Moniales.* Hoc ſufficiat pro ſummario.

EA, quæ pro Religionis honeſtate [23]: [*Et infrà* α.] Porrò cùm Viſitatores ſecundùm ſtatutum generalis Concilii [m] ordinati à generali Abbatum Capitulo proceſſerint ad viſitationis officium exequendum: de ſtatu Monaſteriorum & obſervantiis regularibus diligenter inquirant, & tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus corrigant, & reforment quæ viderint corrigenda: ita tamen quòd Monachos delinquentes per Abbatem loci corrigi faciant, eíſque injungi pœnitentiam ſalutarem juxta beati Benedicti Regulam, & Apoſtolica conſtituta, non ſecundùm normam pravæ conſuetudinis, quæ quaſi pro lege in quibuſdam Eccleſiis inolevit. Ipſi etiam Viſitatores, Monachos, quos contumaces invenerint & rebelles, juxta modum culpæ vice noſtra regulari cenſura percellant, abſque perſonarum delectu, non parcendo rebellibus ob ſuam pertinaciam vel potentiam amicorum, quin ovem morbidam ejiciant ab ovili, ne inficiat oves ſanas. Si verò [n] Abbates in corrigendis juxta Viſitatorum mandatum & regularia inſtituta ſeipſis ſeu Monachis inventi fuerint negligentes, proclamentur & corripiantur, & ita puniantur publicè in Capitulo generali, quòd pœna ipſorum ſit aliis in exemplum. Quòd ſi Abbas non exemptus, fuerit à viſitationibus nimis negligens, & remiſſus inventus, id loci Diœceſano denuncient ſine mora, & per illum detur ei fidelis & providus Coadjutor uſque ad Capitulum generale. Si autem dilapidator inventus fuerit, vel aliàs meritò amovendus per Diœceſanum, poſtquam hoc ſibi à Viſitatoribus denunciatum fuerit, amoveatur abſque judiciorum [o] ſtrepitu à regione Abbatiæ, ac Monaſterio provideatur interim Adminiſtrator idoneus, qui temporalium curam gerat, donec ipſi Monaſterio fuerit de Abbate proviſum. Quòd ſi forſan Epiſcopus hoc adimplere noluerit vel neglexerit, Viſitatores vel Præſidentes Capitulo generali defectum Epiſcopi Apoſt. Sedi non differant intimare. Hæc eadem circa exemptos Abbates fieri præcipimus per Viſitatores, vel Præſidentes Capitulo generali, depoſitione ipſorum Sedi Apoſt. reſervata; ita ut Abbate, qui amovendus videbitur, interim per Viſitatores vel in Capitulo Præſidentes ab adminiſtratione ſuſpenſo, Adminiſtrator idoneus Monaſterio deputetur. Illorum autem exceſſus, & alia quæ viſa fuerint intimanda, Capitulo Præſidentes nobis denuncient per fideles nuncios & prudentes, quibus de communi contributione Abbatum juxta cujuslibet facultatem ſufficienter miniſtrentur expenſæ. Sequentes autem Viſitatores perquirant priorum Viſitatorum veſtigia diligenter, & eorum negligentias & exceſſus referant ſequenti Capitulo generali, ut juxta culpam publicè debitam pœnam portent. Idem etiam de Abbatibus præſidentibus generali Capitulo præcipimus obſervari. Præcipimus quoque [p], ut in nullo Monaſterio ad Præbendas recipiant de cetero Abbates & Monachi Clericos ſeculares: nec hi, qui jam recepti ſunt, locum vel vocem in Capitulo, Dormitorio vel Refectorio ſeu Clauſtro ſibi vindicare contendant, ſeu Monachorum cœtibus importunè ſe præſumant miſcere, ſed beneficiis ſibi conceſſis, contenti converſentur, honeſtè opportuna obſequia in Monaſteriis fideliter impendentes, nihilque ultrà in ſpiritualibus aut temporalibus exigant in ipſis Monaſteriis, vel uſurpent. Si qui verò talium à Viſitatoribus inventi fuerint criminoſi, per [q] diœceſanum Epiſcopum in non exemptis, & per Viſitatores vel Præſidentes generali Capitulo in exemptis beneficiis, priventur eiſdem. Hæc autem omnia etiam in Monaſteriis, quæ habent Abbates proprios, ſeu Priores, necnon in Monaſteriis Monialium, quoad articulos Abbatiſſis & Monialibus congruentes, præcipimus obſervari.

[m] ſcilicet Lateranenſis ſub Innoc. III. *c.* 12. quod eſt relatum *ſup. cap. proximo*, & ſtatutum, cujus hîc meminit, habetur *in* §. *ordinentur etiam.*

[n] Vide Conc. Trid. *ſeſſ.* 25. *tit. de reg. cap.* 14.

[o] Qualiter hæc verba ſint accipienda, vide *Clement. ſæpè contingit. De verb. ſig.* & Eymer. *in Director. Inquiſ. par.* 3. *q.* 53.

[p] Vide Ludo. Rom. *ſing.* 663. *incipit*, *An ſimplex Capellanus.*

[q] *Dictio*, Epiſcopum, *deeſt in antiquis & in recentioribus magis emendatis.*

[α *Ac Religioſorum ſalute providè ordinantur*, *Apoſtolico ſunt munimine roboranda*, *ut ſuſcipiantur devotiùs*, *& diligentiùs obſerventur. Cùm ergo per dil. fil. Abbatem Montis Belli quædam Capitula nobis fuerint præſentata*, *quæ ad caſtigandum tranſgreſſiones multiplices*, *& exceſſus*, *quos in quibuſdam cœnobiis invenerat*, *videbantur pro ſalute & honeſtate veſtra laudabiliter ſtatuenda: nos ea examinari & corrigi fecimus*, *& præcipimus ut inviolabiliter obſerventur quæ ſigillis ven. f. n. Hoſtien. & Tuſculanen. Epiſcopum muniri fecimus ad cautelam. Ad hoc volumus & præcip. auct. A. ut Viſitatores ad generale Capitulum convocent Abbates & Priores*, *non habentes Abbates proprios tam exemptos quàm non exemptos Lombardiæ & Marchiæ*, *qui non conſueverunt hujuſmodi Capitulum celebrare; præſidentes verò in ipſo Capitulo generali Canonico & impedimento ſublato*, *eos qui contempſerint vel neglexerint convenire: ſub. cujus. contra. & app. ob. per cenſ. Eccleſ. compellant*, *& uſque ad ſatisfactionem condignam relaxent; eâdem cenſurâ facturi quæ in eodem Capitulo deliberatione providâ ordinata fuerunt firmiter obſervari*, *reddituri tam ipſi quàm Viſitatores & alii juxta cujuslibet Miniſterium Domino*, *in cujus conſpectu nuda & aperta ſunt omnia in extremo examine rationem*, *ſi omnem ſolicitudinem & diligentiam quæ circa correctionem & reformationem Ordinis*, *ac viſitationem cœnobiorum impendendæ fuerint*, *neglexerint adhibere.*]

¶ PITH. [22] *Terviſian.*] *Treviſina.*

[23] *Ea quæ*, *&c.*] Matth. Pariſ. 640.

DE RELIGIOSIS DOMIBUS, UT EPISCOPO [a] SINT SUBJECTÆ.

[a] Epiſcopis.

TITULUS XXXVI.

I. GREGORIUS Victori Epiſcopo Neapol. [c. an. 600. *Româ in Campaniam.*]

Si dubitatur in cujus Diœceſi ſit Baſilica conſecranda, *ille Epiſcopus conſecrabit*, *qui prius in illo loco Epiſcopalia exercebat.*

NUNC autem [b] ad Baſilicam, quæ dedicanda eſt, debet diſquiri cujus civitatis Epiſcopus, antequam fundaretur, baptizaverit incolas; & ad cujus conſignationem ſub

[b] *Cap.* I. *eod. tit. in* I. *Compil.*